

Hvad er Methotrexat?

Methotrexat er et lægemiddel, der virker ved at hæmme celledelingen og immunsystemet. Herved hæmmes nogle af de mekanismer som gør, at din sygdom er aktiv.

Hvem behandles med Methotrexat?

Børn og voksne patienter med autoimmune sygdomme som psoriasis, psoriasisgigt, svært eksem og nogle bindevævssygdomme.

Hvordan anvendes Methotrexat?

Methotrexat tages som tablet eller injektion én gang ugentligt (på en fast ugedag). Tabletterne tages bedst om aftenen for at undgå den kvalme, som ellers kan forekomme efter indtagelse af tabletterne. Kommer du ved en fejl til at tage for mange tabletter, skal du henvende dig til din læge eller hudlæge samme dag. Behandlingstiden vil oftest være måneder til år. Doseringen (antallet af tabletter eller dosis i sprøjter) justeres efter sygdomsaktiviteten, således at den lavest mulige dosis gives.

Hvor hurtigt virker Methotrexat?

Normalt varer det 4-8 uger før behandlingen har effekt. Der kan gå op til 6 måneder før fuld effekt er opnået.

Hvilke bivirkninger kan forekomme?

Nogle bivirkninger mærker du selv. Det kan være maveproblemer som nedsat appetit, kvalme, diarré og sår i munden.

Andre bivirkninger mærker du ikke selv. Methotrexat hæmmer dannelsen af blodplader samt hvide og røde blodlegemer. Behandlingen kan endvidere påvirke leverfunktionen. Derfor er det nødvendigt, at der regelmæssigt bliver taget blodprøver. Folinsyre kan afhjælpe bivirkninger, og det anbefales at du tager folinsyre tabletter 1-2 dage efter Methotrexat.

I sjældne tilfælde ses påvirkning af lungerne, dette kan vise sig ved tør hoste og åndenød. Hvis du oplever disse gener, skal du hurtigst muligt kontakte din læge. Hvis du får høj feber, skal du gå til lægen og fortælle, at du er i behandling med Methotrexat.

Kontrol af behandlingen

Under behandlingen skal du møde til regelmæssig kontrol af effekt og evt. bivirkninger. Ligeledes skal der tages blodprøver før start på behandling og under behandling. Typisk tages blodprøver hver 14. dag de første 2 måneder efter behandlingsstart og derefter ca.

hver 3. måned. Blodprøver skal helst tages flere dage efter indtagelsen af Methotrexat.

Methotrexat og anden medicin

Hvis du under Methotrexat behandlingen skal bruge anden medicin, herunder håndkøbsmedicin, skal du først tale med din læge. Specielt skal du undgå acetylsalicylsyreholdige præparater som Kodimagnyl® og Treo®, desuden såkaldte NSAID-præparater, der bruges mod smerter og gigt (f.eks. Brufen, Ibuprofen, Ipren). I stedet kan paracetamolholdige præparater (Panodil®, Pamol® og Pinex® anvendes). Hjertemagnyl må gerne indtages. Sulfapræparater og medicin, der indeholder trimetoprim, må ikke tages under Methotrexat behandlingen.

Specielt for Methotrexat

Både Methotrexat og alkohol omsættes i leveren. For at mindske risikoen for leverskader, bør du være forsigtig med at indtage alkohol. Hvis muligt skal du undgå at indtage alkohol eller begrænse indtaget til højst 3-7 genstande om ugen.

Graviditet og amning

Methotrexat kan give fosterskader. Både mænd og kvinder skal anvende sikker prævention i forbindelse med Methotrexat behandling og mindst 3 måneder efter afsluttet behandling. Methotrexat udskilles via modermælk, og du må derfor ikke amme, mens du tager Methotrexat.

Udarbejdet af Dansk Dermatologisk Selskab, maj 2019, version 2.0

Hudlægen informerer om
Methotrexat

